
Handreiking

Meldcode

Passenderwijs

Op 1 juli 2013 is de Wet 'verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling' in werking getreden. De wet bepaalt dat organisaties en zelfstandige beroepsbeoefenaren in de sectoren onderwijs, gezondheidszorg, kinderopvang, maatschappelijke ondersteuning, sport, jeugdzorg en justitie een meldcode moeten hebben én het gebruik ervan moeten bevorderen. Alle professionals, werkzaam in het onderwijs, zijn verplicht te werken met de meldcode en het afwegingskader

---

Inleiding

De meldcode is een stappenplan waarin staat hoe de medewerkers moeten omgaan met het signaleren en melden van huiselijk geweld en kindermishandeling. De code is ook van toepassing op Stichting Passenderwijs (zie brief ministerie 12 september 2018 betreffende aanpassing besluit verplichte meldcode huiselijk geweld). Onze medewerkers dienen dan ook in voorkomende gevallen volgens de meldcode te handelen.

Uitgelicht: kader meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

De verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling is gebaseerd op het Basismodel meldcode, publicatie NJI, 2016; aanpassing in november 2018 wegens de aanscherping per 1 januari 2019. Het basismodel is uitgebreid met een aantal specifieke afspraken m.b.t. werkzaamheden binnen de organisatie.

In dit document wordt beschreven op welke wijze Passenderwijs invulling geeft aan onderstaand stappenplan inzake de meldcode. Door concrete invulling van het stappenplan en de positie van medewerkers te benoemen, is het niet noodzakelijk een aandachtsfunctionaris te benoemen.

Stappenplan

In Stap 5 worden twee beslissingen genomen: het beslissen of een melding bij Veilig Thuis noodzakelijk is en, vervolgens het beslissen of het zelf bieden of organiseren van hulp mogelijk is.

Specifieke uitwerking van de stappen binnen Passenderwijs

Stap 1

De primaire taak van Passenderwijs is het ondersteunen van de basisschool bij het bieden van passend onderwijs aan elke leerling in de regio.

Het kan bij deze ondersteunende taak voorkomen dat een begeleider Passend Onderwijs signalen opvangt over mogelijk huiselijk geweld en kindermishandeling. De eerste stap is dan het in kaart brengen van deze signalen en deze delen met de school waar het kind staat ingeschreven.

In principe zal de basisschool zelf de stappen binnen de meldcode doorlopen. Dit neemt niet weg dat Passenderwijs bewust dient te zijn van haar positie als samenwerkingsverband.

Dat begint bij het verifiëren van de signalen, daarmee het duiden en in kaart brengen van de signalen en het onderscheiden van feiten. Zoals aangegeven is de basisschool leidend en in principe de eerste aan de beurt om iets met deze signalen te doen.

Indien de vermoedens en zorgen blijven bestaan, is het van belang dat de begeleider Passend Onderwijs overstapt naar stap 2.

Stap 1: Passenderwijs bespreekt vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling met de school, hierbij worden de signalen in kaart gebracht waarbij de basisschool leidend is.

Stap 2

In stap 2 vindt binnen Passenderwijs overleg plaats over de blijvende vermoedens en signalen. De begeleider Passend Onderwijs bespreekt de vermoedens en signalen met de coördinator van de regio waarbij de volgende punten aan de orde komen:

Hoe is stap 1 doorlopen en wat heeft de basisschool gedaan met de signalen?

Welke andere partijen zijn betrokken of moeten betrokken worden bij deze situatie? Denk hierbij o.a. aan de jeugdhulp en jeugdgezondheidszorg.

In overleg met de coördinator wordt besloten hoe de signalen/vermoedens verder opgepakt worden. Hier kan een bespreking binnen het coördinatieteam of een advies van Veilig Thuis (anonieme inbreng door Passenderwijs) aan ten grondslag liggen.

De directie van Passenderwijs wordt geïnformeerd in deze fase, de basisschool wordt op de hoogte gebracht van de interne bespreking door de betrokken collega van Passenderwijs. Opnieuw is er aandacht voor de positie van het samenwerkingsverband in de ontstane situatie, maar eveneens voor de beroepsverantwoordelijkheid van de betrokken begeleider Passend Onderwijs.

Stap 2: Intern overleg bij blijvende vermoedens met de coördinator van de regio, terugkoppeling naar basisschool, directie van Passenderwijs wordt geïnformeerd.

Stap 3

Het gesprek met ouders/verzorgers over de vermoedens rondom huiselijk geweld en kindermishandeling wordt geïnitieerd door de basisschool, daar zij primair verantwoordelijk is voor de signalering en zorg op school. Om deze reden is in stap 1 en 2 aandacht geweest voor het gesprek met de school en de positie van het samenwerkingsverband.

Indien de school niet overgaat tot een gesprek met ouders en de vermoedens van ernstige kindermishandeling en huiselijk geweld blijven bestaan, kan de begeleider Passend Onderwijs, samen met de coördinator, het initiatief nemen tot een gesprek.

Let op!: dit gebeurt alleen nadat de directie van Passenderwijs contact heeft gezocht met het bevoegd gezag van de school en uit dit contact blijkt dat de school vanwege zwaarwegende argumenten geen gesprek aangaat met ouders over de vermoedens.

Indien besloten wordt dat Passenderwijs het gesprek initieert, worden de ouders/verzorgers, en de school uitgenodigd. Indien gewenst ook collega's van de lokale toegang jeugdhulp en/of de jeugdgezondheidszorg. Doel van het gesprek is het bespreken van de signalen en het aanbieden van hulp aan de ouders. Indien nodig wordt benoemd dat stap 4 en 5 overwogen worden. Dit gesprek wordt gevoerd vanuit de beroepsverantwoordelijkheid van Passenderwijs en de eigen beroepsverantwoordelijkheid van de medewerkers.

De consequenties van het gesprek op initiatief van Passenderwijs zijn groot. Ouders kunnen aangeven niets meer met het samenwerkingsverband te maken willen hebben. Dit ontslaat ons niet van onze verantwoordelijkheid, maar doet ons wel beseffen dat een dergelijk gesprek alleen in uiterste noodgevallen wordt georganiseerd op ons initiatief.

Immers, de wettelijk taak van Passenderwijs, het ondersteunen van de basisschool bij het bieden van Passend Onderwijs, kan in het gedrang komen. Dit is niet in het belang van het kind. Het is daarmee van belang om af te wegen hoe en op welke wijze het belang van het kind het beste kan worden gediend.

Stap 3: In gesprek met ouders/verzorgers over de vermoedens op initiatief van de basisschool. Bij hoge uitzondering wordt dit georganiseerd door Passenderwijs waarbij contact tussen directie Passenderwijs en bevoegd gezag voorwaardelijk is.

Stap 4

De signalen zijn in kaart gebracht en geverifieerd (stap 1), besproken met de coördinator van Passenderwijs, de school en eventueel ter advisering met Veilig Thuis (stap 2) en met ouders/verzorgers (stap 3). De zorgen blijven echter bestaan en daarmee wordt stap 4 ingezet.

In deze stap wordt alle informatie zorgvuldig gewogen met als doel de inschatting van het risico alsmede de aard en de ernst op huiselijk geweld en/of kindermishandeling door de begeleider Passend Onderwijs. Dit is een complexe afweging en wordt in onze organisatie opnieuw in gezamenlijkheid gedaan. In ieder geval zijn de coördinator en directeur aanwezig bij dit overleg.

De vijf vragen zoals opgenomen in het afwegingskader in de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling worden beantwoord. Het doel van dit afwegingskader is de kwaliteit van deze beslissingen verhogen. Het afwegingskader ondersteunt de beroepskracht, omdat het duidelijk maakt wanneer melden en/of het organiseren van hulp gewenst is.

Uitgelicht: vijf vragen binnen het afwegingskader

---

1. Heb ik op basis van de stappen 1 t/m 3 een vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling?
Nee : afsluiten en vastleggen in dossier.
Ja : door naar afweging 2
  2. Schat ik in op basis van de verzamelde informatie dat er sprake is van acute onveiligheid, structurele onveiligheid en/of onthulling?
Nee : ga verder met afweging 3
Ja : melden bij Veilig Thuis, de afwegingen 3 t/m 5 worden samen met Veilig Thuis doorlopen
  3. Ben ik in staat effectieve hulp te bieden/organiseren om de dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden?
Nee : melden bij Veilig Thuis
Ja : ga verder met afweging 4
  4. Aanvaarden de betrokkenen hulp om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden en zijn zij bereid zich hiervoor in te zetten?
Nee : melden bij Veilig Thuis
Ja : hulp bieden of organiseren, ga verder met afweging 5
  5. Leidt de hulp binnen de gewenste termijn tot de noodzakelijke resultaten ten aanzien van de veiligheid en/of het welzijn (herstel) van alle betrokkenen?
Nee : (opnieuw) melden bij Veilig Thuis
Ja : hulp afsluiten met afspraken over het volgen van toekomstige (on)veiligheid met betrokkenen en samenwerkingspartners
-

Stap 4: Het aan de hand van het afwegingskader besluiten welke stappen ondernomen dienen te worden.

Stap 5

Stap 5 (beslissen) wordt in het verlengde van stap 4 (wegen) genomen en richt zich op de daadwerkelijke beslissing die genomen wordt aan de hand van de volgende 2 vragen:
Is melden noodzakelijk? (sprake van acute onveiligheid, structurele onveiligheid of onthulling)
Is zelf passende en toereikende hulp bieden of organiseren mogelijk?

Indien de eerste vraag met 'ja' wordt beantwoord, zoeken we voor het beantwoorden van de tweede vraag opnieuw contact met Veilig Thuis. Zij worden betrokken bij het vaststellen van de hulp en eventuele voorwaarden hieraan. Dit om de ontwikkelingen te monitoren en de verantwoordelijkheid te delen. Daarnaast is de verwachting dat deze hulp veelal niet binnen onze mogelijkheden zal liggen.

Het is van belang dat de bovenstaande vragen allebei worden beantwoord én in deze volgorde. Dit is expliciet opgenomen in de nieuwe regeling rondom de meldcode, van kracht gaande op 1 januari 2019.

Stap 5: *Het nemen van een beslissing ten aanzien van melding bij Veilig Thuis en/of het organiseren van passende toereikende hulp*

Tot slot

Het ligt in de lijn der verwachting dat medewerkers van Passenderwijs bij stap 1 en 2 betrokken zijn. Vanaf stap 3 zal het in principe de basisschool zijn die de meldcode verder doorloopt. Het ontslaat ons echter niet van de verantwoordelijkheid om vanaf stap 3 initiatief te nemen indien de basisschool dit niet doet. Dit in het belang van de ontwikkeling van het kind.